

TUBERKULOOSIVASTANE VAKTSINEERIMINE SÜNNITUSMAJAS

Patsiendi infoleht

Tuberkuloos on väga laialt levinud nakkushaigus, mis võib kulgeda nii ägedalt kui ka krooniliselt. Haigus tabab eeskätt kopse ja lümfisõlmi, kuid võib kahjustada ka luid, liigeseid, kuseteid, soolestikku jne.

Nakkusallikaks on eeskätt hingamiselundite lahtist tuberkuloosi põdev haige. Tuberkuloosihaike aevastamisel, köhimisel, valju häälega rääkimisel, laulmisel satuvad tuberkuloosibakterid õhku. Õhus levivad need piiskadena või õhk-tolmnakkusena, harvem võib nakatuda seedetrakti või vigastatud naha kaudu. Tuberkuloosibakterid võivad otsese päikesevalguseta väliskeskkonnas elada kuni kuus kuud.

Tuberkuloos on enamasti ravitav antibiootikumidega, kuid ravi võib kesta 6-24 kuud. Kui tuberkuloosibakter muutub antibiootikumidele resistentseks, on ravi pikk ja keeruline.

Tuberkuloosi ennetamiseks kasutatakse spetsiifilist profülaktikat ehk **vaktsineerimist**.

Tuberkuloosivastaseks immuniseerimiseks kasutatakse *Mycobacterium bovis*'e tüvedel põhinevat elusat nõrgestatud vaktsiini (BCG). Vaktsiin on kasutusel olnud enam kui pool sajandit.

Eesti immuniseerimiskava kohaselt vaktsineeritakse Eestis vastsündinuid tuberkuloosi vastu 1.-5. elupäeval ühe vaktsiiniannusega. Vastsündinutele süstitakse 0,05 ml lahustatud vaktsiini käsivarde nahasiseselt ja seda teeb vastava väljaõppe saanud õde. Korduvvaktsineerimine ei ole näidustatud.

Üle 3 kuu vanustele lastele on vaja enne BCG-vaktsiini manustamist teha tuberkuliintest.

Nagu kõik ravimid, võib ka tuberkuloosivaktsiin põhjustada **kõrvaltoimeid**, kuid kõigil neid ei teki. **Kõrvaltoimete tekkimisel konsulteerige oma perearsti või -õega.**

Kerge kõrvaltoime, mis tekib peaaegu kõigil: BCG vaktsineerimisel on paikne süstekoha reaktsioon normaalne. Nahasisese süstimise järgselt moodustuv sõlmeke püsib 15-30 min. 2-3 nädala jooksul tekib punetav sõlmeke, mis võib suureneda 1-2 nädala jooksul. Vahel võib tekkida väike mädakolle, mis hiljem haavandub ja paraneb iseseisvalt ilma ravita mõne nädala jooksul. 3-6 kuud pärast vaktsineerimist paraneb haavand täielikult ja jätab väikese armi. Lokaalne mädakolle süstimiskohal ei vaja erihooldust, desinfitseeriva vahendiga puhastamist ega sidumist (plaastrit). Pärast vaktsineerimist võivad suureneda kaenlaalused lümfisõlmed, mis taandarenevad mõne kuu jooksul.

Aeg-ajalt esinevad kõrvaltoimed (võivad esineda vähem kui 1 inimesel 100 vaktsineeritu kohta): palavik, kaenlaaluste lümfisõlmede suurenemine enam kui 1 cm, eritis süstekoha haavandist, peavalu.

Harva esinevad kõrvaltoimed (võivad esineda vähem kui 1 inimesel 1000 vaktsineeritu kohta): lümfisõlmede põletik, mõnikord eritisega haavandid, võimalik mädanik. Vaktsiinist põhjustatud bakterinfektsioon, mis võib levida üle kogu keha, sh luudesse.